

Tampereen kaupungin ja korkeakouluyhteisön kumppanuuden ajankohtaiskatsaus

Rantanen, Heinämäki, Pietilä

Yhteistyökatsauksen sisältö

- Painopisteet ja seuranta
- TKIO-toimintamallin käynnistyminen
- Edunvalvonnan tilanne ja toimintaympäristön muutokset
- Kumppanuuden päivittäminen

KUMPPANUUSSOPIMUKSEN PAINOPISTEET		Tutkimus- ja koulutusyhteistyön painopisteet		
TAMPEREEN KAUPUNKI TAMPEREEN YLIOPISTO TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU		1. Muuttuva yhteiskunta ja sen vaikutukset	2. Kestävä kaupunki suunnan näyttäjänä	3. Hyvinvoiva kaupunkilainen kaiken lähtökohtana
Kumppanuuden toiminnalliset painopisteet	1. Opiskelijaystävällisyydessä ykkönen	Kumppanuussopimuksen tavoitteena on: - Syventää jo olemassa olevaa yhteistyötä, kehittää ja johtaa sitä strategisena kokonaisuutena. - Kehittää tutkimusyhteistyön vaikuttavuutta kaupungin ja sen palveluiden kehittämisessä - Vastata toimintaympäristön yhteisiin haasteisiin. - Edistää alueen kilpailukykyä ja vetovoimaa ja tunnettuutta. - Edistää alueen houkuttelevuutta opiskelijakaupunkina - Edistää kansainvälisen yhteistyön vaikuttavuutta ja osaajien houkuttelua. - Tehostaa yhteisesti tunnistettujen edunvalvontatavoitteiden toteutumista kansallisesti ja kansainvälisesti. - Vahvistaa tietoperusteisen päätöksenteon edellytyksiä		
	2. Osaamisen veto- ja pitovoima kilpailukyvyn turvaajana			
	3. Kansainvälinen Tampere			
	4. Uudistuvaa kumppanuutta			

Opiskelijaystävällisyydessä ykkönen

- Tampere on kokonaisarvostuksen ja nettosuositteleen osalta arvostetuin opiskelijakaupunki (Taloustutkimus 2025) Huomionarvoista kuitenkin on, että trendi suositteluhaluudessa on laskeva.
- Tampereen yliopiston kansainvälisille opiskelijoille tehty International Student Barometer -kyselyn tulokset ovat myös erittäin hyvät.

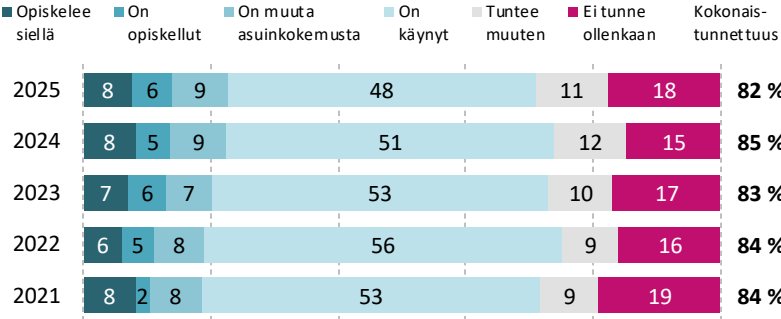

Vuosivertailujen osalta huomattava, että vuonna 2025 mukana oli ensimmäisen kerran myös ruotsinkielisiä tai vieraskielisiä.

TUNTEE KAUPUNGIN
2021-2025

82 %

Sijoitus: 2.

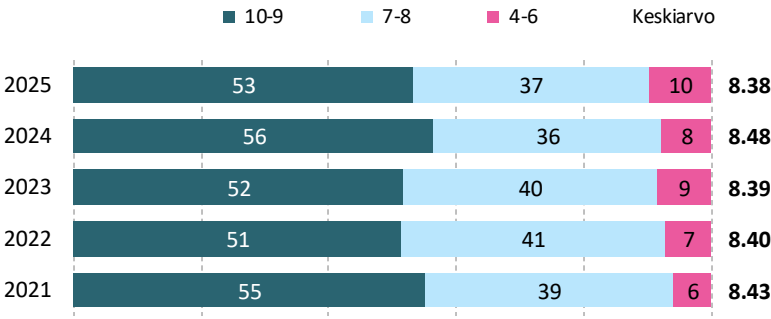

KOKONAISARVOSTUS
2021-2025

8,38

Sijoitus: 1.

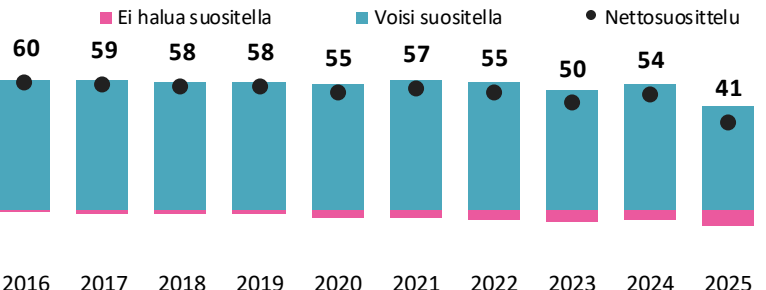
Keskiarvo

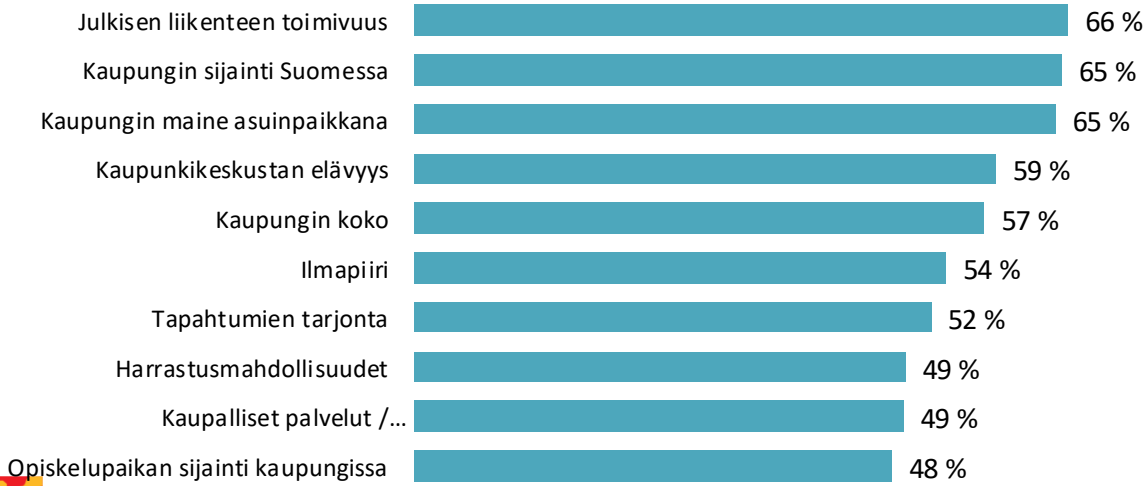
SUOSITTELUHALUKKUUS
OPIKELIJAKAUPUNGIKSI
2016-2025

+41

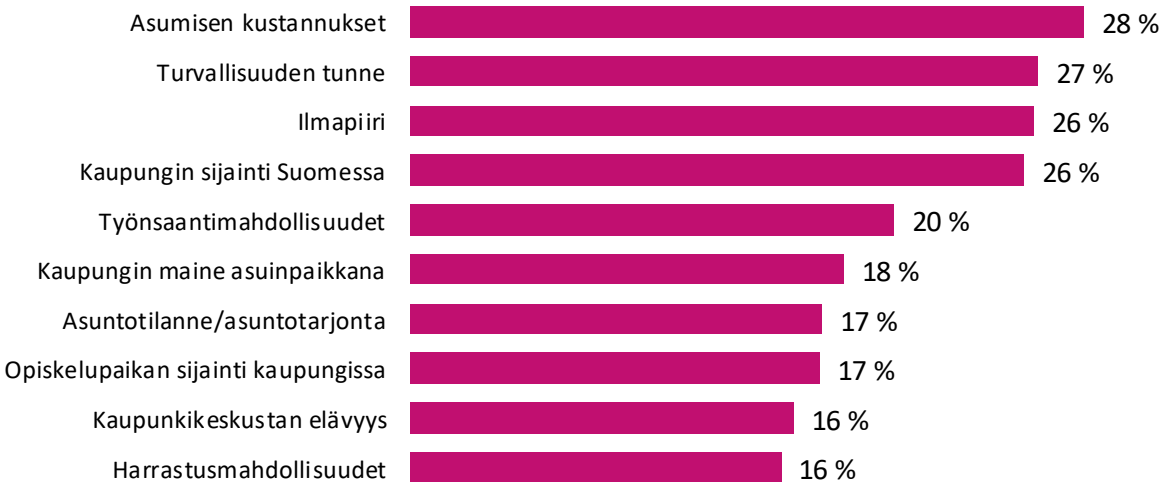
Sijoitus: 1.

TOP 10 SUOSITTELUHALUKKUUDEN PERUSTELUA

TOP 10 PERUSTELUA MIKSI EI SUOSITTELISI

Opiskelijaystävällisyydessä ykkönen toimenpideohjelman toteutus

Onnistumisia

- Yhteistyö on vakiintunut monessa kokonaisuudessa kuten opiskelijoiden arjen palveluiden ja hyvinvoinnin edistämisessä, viestinnässä ja markkinoinnissa sekä opiskelijakyselyiden datan jakamisessa.
- Kaupunki tekee säännöllistä opinnäyteyhteistyötä ja tätä on tarkoitus kasvattaa uusilla ohjeistuksilla ja koulutuksella.
- Opinjaksoyhteistyötä tehdään myös aktiivisesti esimerkiksi Sustainable Urban Development (SUD) tutkinto-ohjelma, Urban lab -kurssi
- Onnistumisiin lukeutuvat myös uudet toimintamallit kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen tukeen, josta jäljempänä lisää.

Kehitettävää

- Yhteistyötä tehdään yksittäisten opiskelijatapahtumien osalta, mutta yleisempi tapahtumayhteistyön rakenne on vielä kehitteillä
- Tampere Insider alusta ei ole löytänyt paikkaansa ja siitä on päätetty luopua. Selvitetään, voidaanko kaupungin ja yritysten opinnäytepaikkoja tuoda esille kaupungin yrityspalveluiden sivustolla.
- Kaupungilla ja työllisyyspalveluilla on yhteinen näkemys tarvittavasta toimintamallista vastavalmistuneiden työllistymisen tukeen, mutta tähän suunniteltu hanke ei ole toistaiseksi saanut rahoitusta.
- Laajan toimenpideohjelman (30 eri toimenpidettä) sijaan tulisi keskittyä muutamiin isoihin prioriteetteihin.

Osaamisen veto- ja pitovoima kilpailukyvyn turvaajana

- Syksyn alussa valmistuu toimintaympäristön innovaatioprofilointityö tulevan kehittämistoiminnan pohjaksi.
- Kaupungin ja yliopiston yhteinen start up -palvelukokonaisuuden hankinta on kilpailutuksessa.
- Vastoin yleistä trendiä Tampereen start up -yritysten määrä, liikevaihto ja henkilöstömäärä ovat kasvaneet (Start up selvitys 2024) Start upin läheinen suhde korkeakouluun on selkeä menestystekijä.
- Tampereen yliopisto on saanut 40 meur rahoituksen puolijohteiden pilottilinjaan. Kyseessä on Suomen suurimpia yksittäisiä investointeja yliopistojen TKI-tutkimusinfraan. Mukana suunnittelussa ja toteutuksessa Tampereen kaupunki ja Business Tampere.

Ekosysteemisopimuksen (TEM) tilannekuva 5/2025

- Ekosysteemisopimus ja tähän liittyvä toimenpidesuunnitelma vuosille 2025-2027 päivitetty alkuvuodesta. Uusina kärkinä kaksikäyttöteknologiat sekä ankkuriyritysten ja startupien välisen TKI-toiminnan vahvistaminen.
- Tampereen kaupungille myönnetty kevään aikana 700k/v. lisämyöntövaltuutta uusien kärkien kehittämiseen vuosille 2025-2027.
- Kevään aikana järjestetty kaksi rahoitushakua, joista toinen käynnissä.
- Sopimuksen puitteissa käynnissä yhteensä 6 alueellista kehityshanketta.

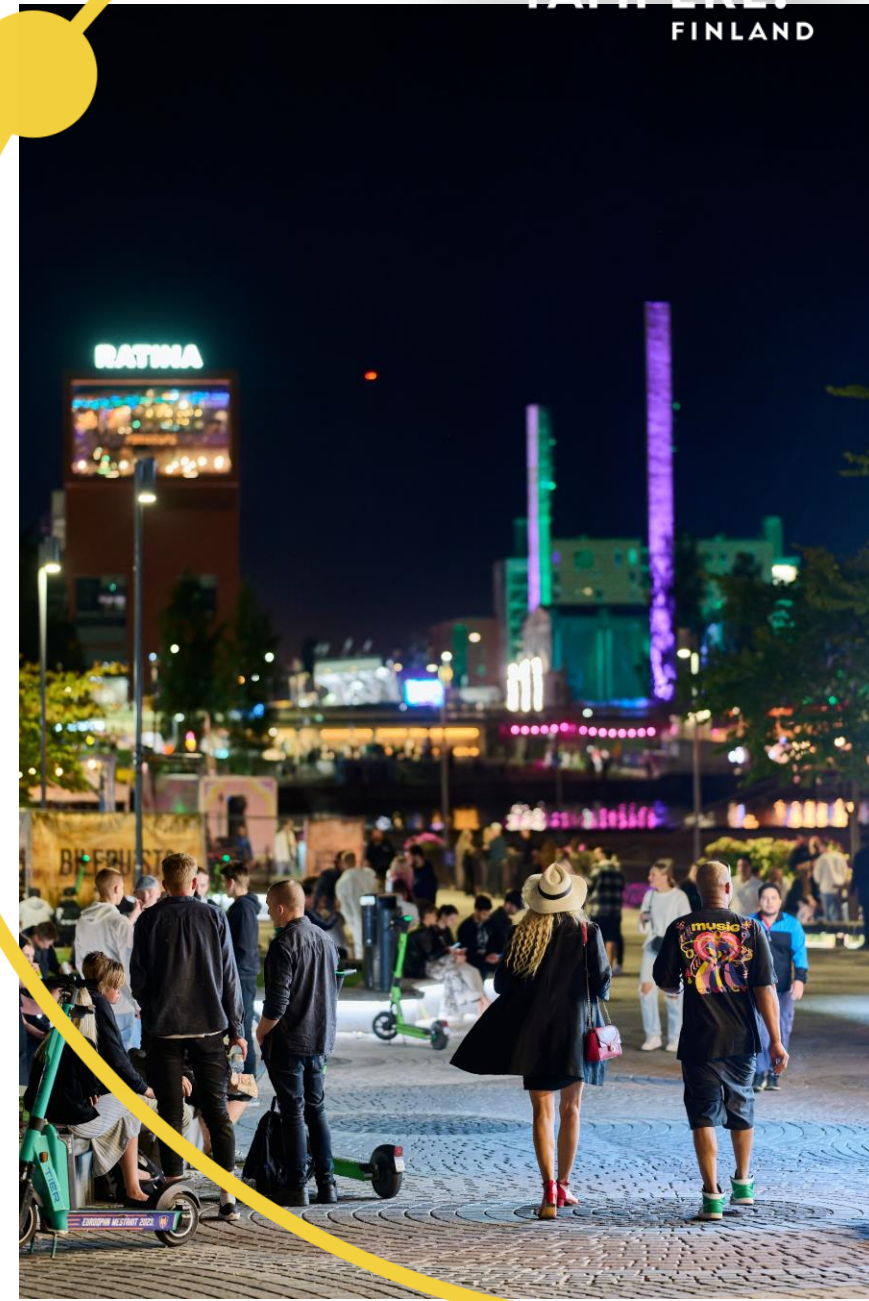
Korkeakouluyhteisö mukana ekosysteemisopimuksen toimeenpanossa

- Tampereen ekosysteemisopimuksen johtoryhmäjäsensuus (Ari Sivula & Pauli Kuosmanen)
- Korkeakouluyhteisö mukana yhteensä 7 käynnissä olevassa ekosysteemisopimushankkeessa, joko pää- tai osatoteuttajan roolissa.
- Tampere Health ekosysteemin strategia rytmittää toimijoiden välistä yhteistyötä tulevina vuosina.
- *Tampere Health –ekosysteemin TKI –tilannekuva* -hankkeella kartoitetaan Pirhan, yliopiston, ammattikorkeakoulun ja Business Tampereen innovaatiopalveluita. Hanketta rahoittaa Sitra.

Kansainvälinen Tampere

- International House Tampereeseen on resursoitu kaupungin ja korkeakouluyhteisön yhteinen resurssi, joka hakee työ-, harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkoja kansainvälisille opiskelijoille.
 - Ensimmäisessä harjoittelu- ja kesätyöpaikkakampanjassa kontaktoitiin 91 yritystä. Lisäksi kv-opiskelijoille on järjestetty yritysvierailuja, joiden palaute on ollut kiitettävällä tasolla.
- Kansainvälisten opiskelijoiden ruoka-aputilanne: Kaupunki on koordinoinut alueellista yhteistyötä oppilaitosten, ruoka-aputoimijoiden, sote-palveluiden ja opiskelijajärjestöjen kanssa. Oppilaitoksilla vetovastuu konkreettisista tukitoimenpiteistä ja kaupungilla edunvalvontatavoitteista
- Kansainvälisten opiskelijoiden asumishaasteisiin vastaamiseksi on sovittu valmisteltavan toimintamalli yhdessä korkeakouluyhteisön, opiskelija-asuntoyhteisöjen ja kaupungin kanssa

Uudistuvaa kumppanuutta

- Kumppanuuden TKIO-mallin lisäksi tutkimus- ja kehittämishankkeita toteutetaan yhteistyössä ja niihin kotiutetaan EU-rahoitusta.
- Kaupunki rahoittaa toista vuotta elämystalouden professuuria ja vielä valmistelussa olevaa investointituotteiden ja teknologiapalveluiden myynnin professuuria.
- EU-edunvalvontatyön yhteistyömalli on aloitettu syksyllä 2024 uudistetun EU-toimiston myötä.
- Kongresseja haetaan ja järjestetään yhteistyössä yliopiston kanssa. Tämä tuo Tampereelle sekä uusinta tieteellistä osaamista että tuloja.
 - Järjestökongresseja oli viime vuonna Tampereella 77 ja niissä kävijöitä 8935 (vuonna 2023 52;4974)
- Tiedekasvatusta on vahvistettu koko kaupungin opinpolulla ja korkeakouluyhteisön kanssa tehdään tiivistä toisen asteen yhteistyötä.
 - Tampereen varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta ja perusopetuksesta osallistui yli 1100 lasta tai oppilasta 61 tiedetyöpajaan vuonna 2024. Lisäksi kaupungin lukioihin tehtiin 18 asiantuntijavierailua ja 28 opiskelijälähteläsvierailua.
- Korkeakouluyhteistyön verkkosivujen uudistus on käynnissä

Kumppanuuden TKIO-toimintamalli

- Kumppanuussopimusta toteuttavan TKIO-toimintamallin pilotointi on lähtenyt liikkeelle viime vuonna. Tiedeapurahatoimikunnan varat siirretty tähän toimintaan KH:n päätöksellä 21.10.2024.
- TKIO-toiminnassa sovelletaan missiovetoista logiikkaa toimintaympäristön haasteiden ratkaisemiseksi:
 - Laajemmasta **ilmiöstä** määritellään **tehtäviä eli missioita**, joihin vastataan tehtävänannoltaan rajatuilla ja selkeillä toimilla kuten **projekteilla**, jotka puolestaan tuottavat konkreettisia ratkaisuja ja siten vaikuttavat osaltaan haasteen haltuunottoon / muutoksen toteutumiseen.
- TKIO-toiminnan toteutus:
 - 2-vuotinen temaattinen, missioihin pohjautuva hakuohjelma (2024-2025 teemana Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen)
 - Suunnattu hankesuunnitelma- ja rahoitushaku Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun tki-henkilöstölle.
 - Kumppanuusosapuolet rahoittavat ja resursoivat yhdessä hankkeita.
 - Tavoitteena, että rahoitusta saava hanke kehittyy muun ulkoisen rahoituksen jatkohankkeeksi
 - Hankkeet ovat aina yhteistyöhankkeita kaupungin kanssa, päätoteuttajina TAU, TAMK tai TAU ja TAMK.
- Uusi teema vuosille 2026-2027 päätetään syksyllä 2025.

Edunvalvonta ja toimintaympäristön muutokset

- **Tämä vuosi korkeakoulupoliittisesti tärkeä, sillä valmistelussa on pitkän aikavälin linjaukset ja suunnitelmat:**
 - OKM:n korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyö, luonnos valmistuu loppuvuodesta. Visio pureutuu siihen, mitä tavoitteita ja toimenpiteitä korkeakoulutukselle ja tutkimukselle asetetaan vuoteen 2040.
 - EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä ja uudesta tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta odotetaan esityksiä kesällä
- **Samalla valmistaudutaan ja totutellaan seuraaviin muutoksiin:**
 - Kehysriihen päätökset korkeakoulusektorin osalta ristiriitaiset, yhtäaikaaisesti leikkauksia ja lisäpanostuksia.
 - EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden täyskatteelliset lukuvuosimaksut (2026) ja hakemusmaksut (2025) Toimeentulovaatimus EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tuleville opiskelijoille on jo kiristynyt (2024)
 - Panostus yhä enemmän ensikertalaisuuteen opiskelijavalinnoissa, mm. rahoitusmallin muutokset ja yliopiston valintakoeuudistus
 - Opiskelijoiden toimeentuloon tehtävät muutokset, asumistuesta opintotuen asumislisään ja opintotukiuudistus. EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden osalta valmisteilla lakimuutos, jonka myötä toimeentulotukeen turvautuminen johtaisi oleskeluluvan peruuttamiseen.
 - Opiskelija-asumiseen ei käytännössä enää riitä valtion investointiavustuksia ja siten kohtuuhintaisen opiskelija-asumisen edellytykset vaikeutuvat.

Kumppanuuden jatkosta

- Kumppanuussopimus tässä muodossaan päättyy vuoden 2025 loppuun.
- Kumppanuussopimus on tuonut pitkäjänteisyyttä tekemiseen ja mahdollistanut yhteisvalmistelun monissa jokaiselle sopija-osapuolelle tärkeissä teemoissa, sillä sopimukseen on sisältynyt yhteiset resurssit yhteisten asioiden edistämiseen.
- Kumppanuudessa on haluttu ja halutaan jatkossakin panostaa kansainvälistymiseen, opiskelijaystävällisyyteen ja elinvoimapolitiikkaan.
- Yhteistyötä tutkimukseen perustuvan päätöksenteon sekä kasvatuksen ja koulutuksen osalta halutaan tuoda paremmin esiin ja vahvistaa.
- Jatkossa halutaan yhä enemmän konkreettista yhteistyötä ja selkeämmät prioriteetit. Yhteistyön kokonaisuuteen kaivataan koordinaatiota, mutta ei kontrollia.

Kumppanuussopimuksen uusiminen

Nykytila

- Vuodesta 2020 voimassaolleessa kumppanuussopimuksessa on sopimuksena varsin laaja sisältäen mm. yhteistyön tavoitteet ja sekä toiminalliset ja tutkimukselliset painopisteet. Ohjaukseen osallistuvat organisaatioiden johtoryhmät.
- Kaupungilla ja korkeakouluyhteisöllä on useita erillisiä sopimuksia kumppanuussopimuksen lisäksi
- Organisaatioiden johtoryhmien edustajat ovat tavanneet kumppanuuden ohjausryhmässä, jossa aikaa yhteisen tilannekuvan luomiselle ja verkostoitumiselle on rajatusti.
- Kumppanuuden organisointiin on varattu 150 000 euroa vuosittain, joista Tampereen kaupungin osuus on 75 000. Sopimus on voimassa kaksi vuotta.

Alustavat linjaukset

- Kumppanuussopimuksesta tulee tekninen, yhteistyön ohjaamista tiivistetään ja tihennetään ylimmän johdon osalta. Tavoitteista sovitaan päivittyvässä dokumentissa.
- Erillisiä sopimuksia tuodaan kumppanuussopimuksen alle kokonaisuuden paremmaksi jäsentämiseksi ja seuraamiseksi
- Vuosittain järjestetään yhteinen, yhteisiin strategiaan teemoihin pureutuva seminaaripäivä johtoryhmien edustajille ja keskeisille sidosryhmille (opiskelijat, elinkeinoelämä, Pirha)
- Resursointi pysyy ennallaan. Voimassaoloajasta ei ole vielä keskusteltu.

Linjattavaksi

- Kaupunginhallitus merkitsee Tampereen kaupungin ja Tampereen korkeakouluyhteisön yhteistyön tilannekatsauksen tiedoksi.

TAMPERE.
FINLAND

KIITOS

TAMPERE

Kuva: Skyfox / Marko Kallio

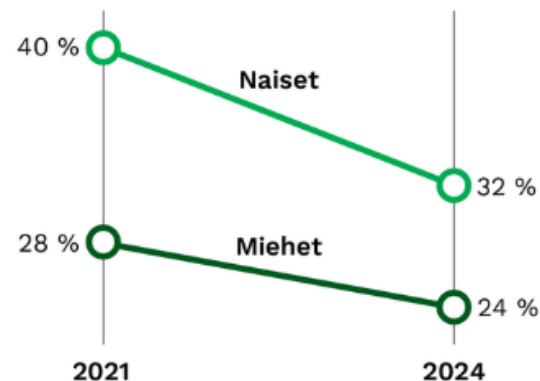
Lisätietoja

- Opiskelijat
- Tampereen yliopiston ja TAMK:n tilanne
- Käynnissä olevia yhteisiä tutkimushankkeita

Opiskelijat ja opiskelijakaupunki

- Tampere suoriutui jälleen erinomaisesti Opiskelijakaupungit tutkimuksessa (Taloustutkimus), jossa alle 30-vuotiaat arvioivat kaupunkien imagoa ja suosittelevat opiskelijakaupunkeina.
- Opiskelijoiden psyykinen kuormittuneisuus on vähentynyt koronavuosista ja opiskeluinnotus kasvanut. Korkeakouluopiskelijoista kaksi kolmasosaa tuntee opiskeluintoa. Suurin osa opiskelijoista liikkuu tarpeeksi (KOTT 2024)
- Tampereen yliopisto pärjää erinomaisesti kansallisesti ja kansainvälisesti, kun arvioidaan kansainvälisten opiskelijoiden kokemusta (ISB 2024) Erityisesti kaupunkiin liitännäiset asiat saavat kansainvälisiltä opiskelijoilta kiitosta (mm. Joukkoliikenne ja asuminen).
- Opiskelijoiden toimeentulohaasteet ovat kasvussa ja kasvavat edelleen opiskelijoiden siirtyessä opintotuen asumislisälle syksyllä 2025. Jos vuokra on yli 460 euroa yksin elävän tamperelaisen opiskelijan tuet tippuvat 110 euroa kuukaudessa verrattuna vuoden 2023 tilanteeseen.
- Opiskelijoiden suurimmat huolet kaupungin osalta ovat elämisen hinta ja turvattomuus.
- 30-35 % lähtee Tampereelta valmistumisensa jälkeen
- Akateeminen työttömyys on ennätyslukemissa. Pirkanmaalla joka viides työtön on korkeakoulutettu ja kaikkiaan korkeastikoulutettuja työttömiä on noin 6000.

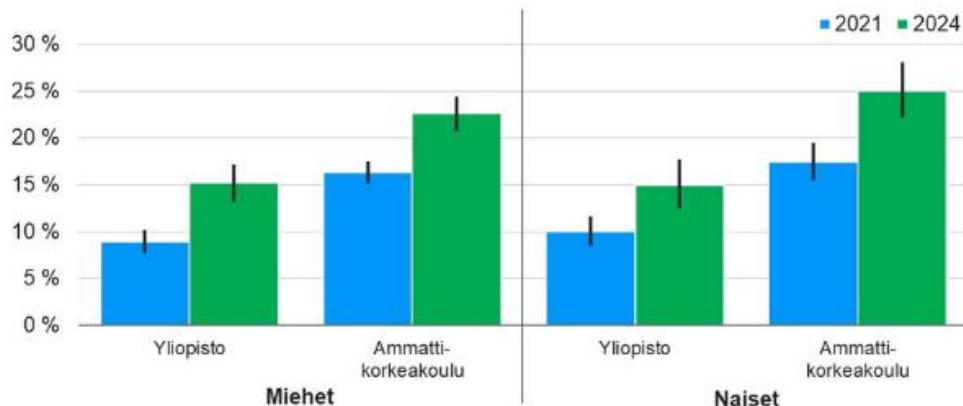
Korkeakouluopiskelijoiden psyykkinen kuormittuneisuus on vähentynyt

Psyykkistä kuormittuneisuutta mitattiin MHI-5-kyselyllä, jonka viisi kysymystä kartoittavat ahdistuneisuutta, masentuneisuutta ja koettua onnellisuutta viimeisen neljän viikon aikana.

Lähde: THL, Korkeakouluopiskelijoiden terveys- ja hyvinvointitutkimus KOTT (2021, 2024)

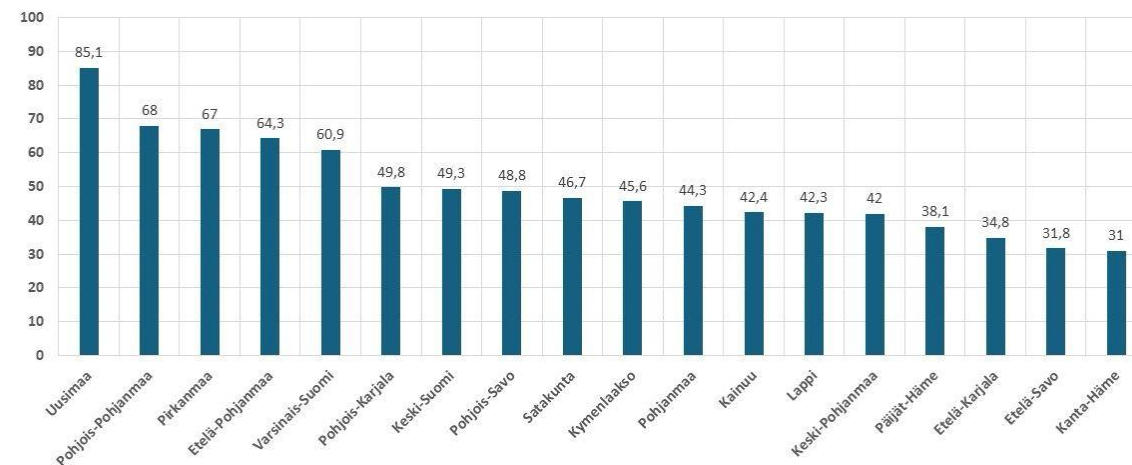
Toimeentulo erittäin niukka ja epävarma

Lähde: THL, KOTT-tutkimus 2021, 2024

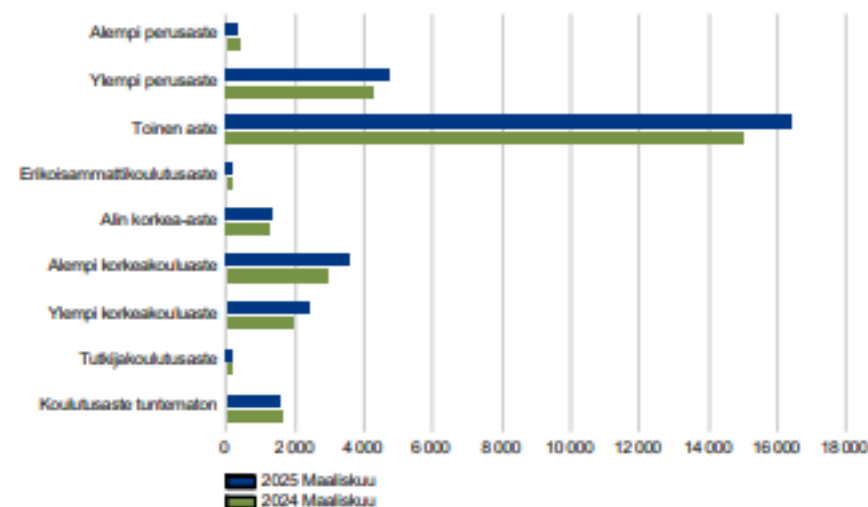
KORKEAKOULUISTA VALMISTUNEIDEN PITOVOIMA-ASTE (%) VUOSI TUTKINNON SUORITTAMISEN JÄLKEEN*

*Pitovoima-aste = kuinka suuri osuus korkeakouluista valmistuneita asuu koulutusmaakunnassaan vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen

Lähde: Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen: Graafi: Timo Aro 2025

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT KOULUTUSASTEITTAIN Pirkanmaa

Question	Tampere University	Finland	Europe	Global
Access to suitable accommodation	87 %	87 %	73 %	79 %
Earning money	37 %	33 %	40 %	55 %
Financial support	50 %	49 %	46 %	57 %
Finding accommodation	75 %	75 %	55 %	55 %
Internet access at my accommodation	88 %	86 %	85 %	86 %
Internet access on campus	97 %	94 %	91 %	91 %
Living cost	64 %	62 %	53 %	61 %
The cost of accommodation	76 %	74 %	57 %	58 %
The quality of accommodation	92 %	91 %	82 %	83 %
Average	74 %	72 %	65 %	69 %

Question	Tampere University	Finland	Europe	Global
Campus buildings	94 %	94 %	90 %	91 %
Campus environment	95 %	95 %	94 %	93 %
Eco-friendly attitude	95 %	96 %	91 %	94 %
Feeling safe and secure on campus	99 %	99 %	97 %	97 %
Surroundings outside the institution	95 %	95 %	93 %	92 %
Transport between institution locations	96 %	92 %	87 %	86 %
Transport links to other places	97 %	91 %	85 %	84 %
Visa advice	84 %	80 %	77 %	83 %
Worship facilities	84 %	82 %	82 %	88 %
Average	93 %	91 %	88 %	90 %

[Kaikki International Student Barometer tulokset vuosilta 2020-2024 Microsoft Power BI](#)

TAU ja TAMK

- Tampereen yliopiston tulos oli positiivinen viime vuonna ensimmäistä kertaa yliopistojen yhdistymisen jälkeen. Myös TAMK:lla oli vahva vuosi.
- Tutkintomäärät nousivat molemmissa korkeakouluissa. Tamkista valmistui 2255 alemman ammattikorkeakoulututkintoa ja Tampereen yliopistosta 2112 alempaa ja 2458 ylempää korkeakoulututkintoa.
- Tampereen yliopisto on suoriutunut erinomaisesti EU-rahoituksen kotiuttamisessa.
- TAMK pääsi viime vuonna osaksi kilpailtua eurooppalaista Uninovis-korkeakouluallianssia ja sai Huippu-urheilijamyönteinen korkeakoulu – laatuleiman.
- Puoliväliriihessä päätettiin leikkauksista ja lisäpanostuksista korkeakoulujen perusrahoitukseen. Näiden yhteenlaskettu vaikutus on negatiivinen ja vaikeuttaa mm. osaamistason nostoa.

Lue lisää: [TAMKin vuosikatsaus 2024 | Tampereen korkeakouluuyhteisö](#)

[Tampereen yliopiston vuosikatsaus 2024 | Tampereen korkeakouluuyhteisö](#)

Käynnissä olevia yhteisiä tutkimushankkeita

- [Tulevaisuuden liikunta- ja terveyskampus | Tampereen korkeakouluyhteisö](#)
EAKR-hanke 1.9.2024-31.12.2026.
- ProDigial - Digitalisaatio infra-alan tuottavuuden edistäjänä, kausi 2, 2024-2028.
[ProDigial | Tampereen korkeakouluyhteisö](#)
- KNOT – Kaikki nuoret osallisia tulevaisuuteen, 1.10.2024–30.9.2027, ESR, [KNOT](#)
– Kaikki nuoret osallisia tulevaisuuteen | [KNOT - All Young Participants in the Future | Tampereen korkeakouluyhteisö](#)
- YHTÄ - Yhteisesti älykäs kaupunki 1.9.2023–31.10.2025, EAKR, [Yhteisesti älykäs kaupunki \(Yhtä\) | Tampereen korkeakouluyhteisö](#)

Ensimmäisellä hakukierroksella rahoituksen saaneet hankkeet kumppanuuden TKIO-mallissa

Kokonaisrahoitus:

- **Oppilaitosten, työnantajien ja työllisyyspalvelujen yhteistyö työvoimavirtojen ohjaamisessa** (Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, TAU)
- **Valmistavan teollisuuden tulevaisuuden innovaatiota uusien osaajien avulla** (Teollisuusteknologia, TAMK - Jatkuvan oppimisen palvelut, TAU)
- **Alustatyö terveydenhuollossa – Pirkanmaan hyvinvointialueen johdon näkemyksiä osaavan työvoiman rekrytoinnista digitaalisia alustoja hyödyntäen** (Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, TAU)
- **Kansallisen dataosaamisen turvaaminen** (Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta, TAU)

Valmistelurahoitus ja asiantuntijatuki (TAU Tutkimus- ja innovaatiopalvelut)

- **Kansainvälisten puolisoiden osaamisen tunnistaminen työllisyyden edistämiseksi** (Jatkuvan oppimisen palvelut, TAU - Koulutuksen ja oppimisen palvelut, TAMK)